

STRATEGI FOR TILDELING AV SMIL – MIDLER I SØNDRE LAND KOMMUNE 2024 – 2027

Prioritering av SMIL - midler mellom tiltak

- Pri 1 Kulturlandskap, herunder
I – verneverdige bygninger. Verneverdighet rangeres faglig av bygningsvernrådgiver.
II – istandsetting av gamle beiter, også gammel kulturmark rundt gamle setermiljø/husmannsplasser.
- Pri 2 I - Tiltak innen forurensing, avrenning, utslipp og jordhelse – prioriterer tiltak som framkommer av gårdbrukernes tiltaksplaner etter utført klimarådgivning. (Klimakampanje 24/25)
II- Biologisk mangfold
- Pri 3 Kulturminner, friluftsliv og tilgjengelighet

Prioriteringer mellom SMIL – søknader

Prioritet mellom tiltakstyper og miljøfaglig innhold gjøres etter beskrevet aktiv etterbruk av tiltaket slik:

- Pri I) Aktiv etterbruk med husdyr og i henhold til kommunedelplan kulturminner og kulturmiljøer i SLK 19 – 29, og/eller innenfor KULA – området. Nylig deltatt på kurs i gjødselplanlegging/ deltatt på klimarådgivning og laget tiltaksplan.
En prioritering mellom kulturmarker som istandsettes til beite vil heretter gjøres på grunnlag av kvaliteten beitemarka kan få, med tanke på å ivareta stedegen/opprinnelig blomster- og urtevegetasjon.
(Tiltak som øker tilstedeværelse av stedegen blomster- og urteflora på kulturbeiter danner grunnlag for 50 %- tilskudd i en femårs-periode etter anlegg av beitet.)
- Pri II) Aktiv etterbruk med husdyr. Nylig deltatt på kurs i gjødselplanlegging/deltatt på klimarådgivning og laget tiltaksplan.
- Pri III) Aktiv etterbruk i jordbruksdrift uten husdyr og i henhold til kommunedelplan kulturminner og kulturmiljøer i SLK 19 – 29, og/eller innenfor KULA – området. Nylig deltatt på kurs i gjødselplanlegging/deltatt på klimarådgivning og laget tiltaksplan.
- Pri IV) Aktiv etterbruk i jordbruksdrift uten husdyr. Nylig deltatt på kurs i gjødselplanlegging/ deltatt på klimarådgivning og laget tiltaksplan..
- Pri V) Museal etterbruk

Regler for tildeling av SMIL – midler:

Kostnadsrammer:

- Timesats som kan brukes: 350 kr timen for eget arbeid (1/1 – 24 Timesats og gjerde kost kan revideres av saksbehandler, følger satser hos Innovasjon Norge)
- Gjerde kostnader: kr 100 pr meter inkluderer eget arbeid og alt materiell for vanlig rutegjerde / sauegjerde. 2500 kroner i kostnadsgrunnlag godkjennes pr grind. Ved etablering av nye beiteområder vil det kun gis SMIL – midler til istandsetting av innmarksbeite med samtidig fast inngjerding.
- Maksimal kostnad for arbeid med rydding pr dekar: 1500 kroner, i tillegg til rydding kommer arbeid med hauglegging og brenning/flising av kvist med samme maksimale kostnad pr dekar: 1500 kroner.
- ☑Tiltak som øker tilstedeværelse av stedegen blomster- og urteflora på kulturbeiter danner grunnlag for 50 %- tilskudd i en femårs-periode etter anlegg av beitet.

- Det kan også gis tilskudd til inngjerding med skigard i særlige tilfeller. Grunnlag for gjerdekostnad for skigard er to ganger ordinær gjerdekostnad. Altså 200 kroner pr meter inkludert arbeid og materiell.
- Maksimalt areal som kan omsøkes pr søknad rydding og inngjerding gammel kulturmark er 50 dekar. Det er mulig å søke på større prosjekter (større enn 50 dekar) over flere år.
- Maksimalt tilskudd til et prosjekt/søker/tiltak: 350 000 kroner. Begrensningen på tildeling av midler gjelder for en periode på maks fem år, eller fra tildeling av midler, og fram til prosjektet er sluttutbetalt.
- Ved ekstern finansiering utover SMIL – tilskudd, f.eks. tilskudd fra Kulturminnefond, ta et tak osv. kreves minst en egenfinansiering på minst 20 % av totalkostnad. Det vil si at innvilget SMIL – tilskuddet fra kommunen kan bli redusert hvis du mottar ytterligere finansiering av tiltaket ditt.
- Søndre Land kommune prioriterer tiltak der bygning / beite / kulturminne osv. får en aktiv etterbruk, se egen prioriteringsoversikt.
- På større arbeider som skal utføres av entreprenør skal det innhentes anbud som skal ligge ved søknaden. Kostnadsoverslag som settes opp på søknaden, eller følger søknaden skal være detaljerte og greie å forstå.

Spesielle regler for tildeling av midler til bygninger:

- I hovedsak gis det SMIL - tilskudd til reparasjon av tak, grunnarbeid og mur/ bunnstokker, øvrige ofte bærende konstruksjoner, og drenering rundt mur.
- Det gis ikke tilskudd til vanlig vedlikehold som maling, utskifting av vinduer, takrenner m.m.
- Det gis ikke tilskudd til forskjønning.
- Det gis ikke tilskudd til våningshuset på gården.
- Det kan åpnes for å gi tilskudd til flytting av verneverdige bygninger i særskilte tilfeller. Det skal da settes vilkår i forbindelse med flyttingen, huset skal ikke flyttes fra et tun slik at helheten på fraflyttingssted blir ødelagt og huset skal passe inn i miljøet dit det flyttes. Det skal være et formål med flyttingen og det skal foreligge en plan med huset. Det skal ikke gis tilskudd til flytting av verneverdige bygninger fordi "det er så pent med gamle hus"
- Lars Stålegård jobber som bygningsrådgiver i Randsfjordmuseene. Kommunen ønsker at Stålegård benyttes som konsulent ved vurdering av istandsetting av gamle hus, som skal omsøkes av SMIL – midler.

Informasjon og søknadsfrist - SMIL – midler i Søndre Land kommune

Informasjon om SMIL – strategi og søknadsfrist legges ut på kommunens hjemmesider så fort dette er mulig på nytt år. Det settes ingen endelig søknadsfrist, men den første prioritering av innsendte søknadene gjøres etter 15. juni.

Søknader som kommer inn etter 15. juni kan også få midler, disse søknadene prioriteres i september/oktober, dersom kommunen får ekstra SMIL-midler på senhøsten, eller har igjen midler etter juni tildelingen.

Tabell 3 Tilskuddssatsene som har vært brukt er som følger og foreslås videreført:

Tema gruppert etter tilskuddssatser 2024 - 2027	Tilskudd i % av godkjent kostnad
Istandsetting av gamle beiter, kulturminner og biologisk mangfold	50 %
Verneverdige bygninger	35 %
Planleggings- og tilretteleggingsprosjekter	Inntil 100 %
Forurensingstiltak, jordhelse, osv.	Inntil 70 %

Føringer for tildeling av midler til ordningen «Tiltak i beiteområder» for Søndre Land kommune

Tilskudd til tiltak i beiteområder har en egen forskrift, og hører ikke direkte inn under SMIL – ordningen. Ordningen omtales i Regionalt miljøprogram for jordbruket i Innlandet 23 - 26 som en del av kommunens virkemidler som støtter oppunder miljøutfordringer i jordbrukssektoren.

SLK har ansvar for å tildele midler til tiltak i beiteområder etter søknad fra beitebrukere. Det er viktig for kommunen å ha en strategi for å kunne prioritere mellom søknadene. På samme måte er det greit å ha retningslinjer for kostnader som kan godkjennes som kostnadsgrunnlag i søknadene.

Retningslinjer for bruk av SMIL – midler ligger til grunn for kostnadsgodkjenning for tiltak i beiteområder.

Tilskuddet kan gis med 50 – 70 % av godkjent kostnadsgrunnlag, avhengig av tiltak jf. forskriftens § 3.

Strategi for å tildele midler til tiltak i beiteområder i perioden 2024 - 2027 er følgende:

- Pri 1 Tiltak som gir god dyrevelferd ved å sørge for at beitedyra holder seg i utmark, ikke skaper fare i trafikken, ikke er til ulempe for bebyggelse, eller til skade på eiendom.
- Pri 2 Tiltak som gjør bruk av utmarksressurser enklere og mer effektivt innenfor gjeldende lover, regler og andre virkemidler.